

Jakelupäivitys

0800-955166

(Maksuton)

Arkisin klo 6.00-10.00
La ja su klo 7.00-1.00

Tilausasiat

01066 5011

Toimitus

Sairaalakatu 2
94101 Kemi
Vaihde 010665 011

Sähköposti:

ps.toimitus
@pohjolansanomats.fi
Faksi: 010665 6300

Päätoimittaja

Heikki Lääkköä
010665 6400

Pääkirjoitus-

toimittaja
Pentti Jussila
010665 6412

Toimituspäällikkö

Juhani Tapio
010665 6450

PÄÄKIRJOITUS

Kilpailu vie valinnan mahdollisuuden?

■ Pääkirjoitus

Pentti Jussila

Nykyyhteiskunnan pääopinkappaleita – liekö peräti ensimmäinen – on kilpailu. Julkisuuden perusteella kilpailu on myös Euroopan unionin peruskiviä. Tuon tuostakin Brysselin sormi nousee heristämään: kilpailun kaikkinaiset esteet on poistettava.

Adam Smithin kuvailema näkymätön käsi markkinoiden ohjaajana on totta ainakin siinä mielessä, että kukaan ei tunnuta tietävän, miksi kilpailuttamisen seurauksena käytännön tasolla myös tarjonnan yksipuolisuus.

Tilanteen nurinkuruisuus tulee ilmi konkreettisesti vaikkapa lähiruuan mahdollisuuksista päätettä lähimarkkinoille – niille, joille ne on sananmukaisesti tarkoitet-

tu. Pohjolan Sanomien juttu (3.7.) on koruton kertomaa. Lähiruokaprojekteja pannaan kyllä pystyyn ryminällä. Ruuan tuottajien ja muiden puurtajien ohella julkistamistilaisuudessa asian täkkyttä korostavat tuotteiden välittäjät, kaupan ja ravintolaelinkeimon edustajat. Paikallinen media on yhtä innoissaan.

Ikävä kyllä arki näyttää koh-

”

Kiitos kilpailuttamisen kunnallinen sektori

onkin muodostunut tulpaksi paikallisille tuottajille.

ta uskoa tulvineitten alkupuhet-ten jäävän sanahelinäksi. Syitä ainakin löytyy – maa jäässä ja karsä kipeä...

Pohjimmainen ongelma lienee kuitenkin yhteiskunnan viritäytymisen sellaiseksi, jossa paikallisuudelle ja alueellisuudelle ei itenäisenä toimijana jää tilaa.

Koko yhteiskunta – niin julkisen osa kuin yksityinen sektori – on yhtä putkea ja ketjua. Niihin on vaikea päästä välistä sisään. Meneepä tarjoamaan säkkillistä penkin päästä kuokitettua maailman parasta puikulia tai luomunansikkaa, jonka ainutlaatuisen aromi voi syntyä vain kesäyön auringon mahdollistamalla valolla, niin vaikka myisi ne samalla hinnalla kuin mitä keiju maksaa perustavarausta vakiotuottajilleen, onnistuuko kauppa silloinkaan: ne totuttu ympyrät.

Tosin pientuottajat eivät ylipääntään pystyneekään myymään samaan hintaan, minkä keijut maksavat suurtuottajilleen. Ja harva paikallinen elintarviketuottaja on onnistunut Meri-Lapissaakaan pääsemään liikkeitten myyntivalikoimaan – ainakaan omalla hinnallaan, jonka laatu haluava asiakas maksaa mielellään.

Kiitos kilpailudirektiivin kunnallinen sektori, joka Kemi-Tornion seutukunnalla on keskitynyt yhteiseksi hankintarenkaaksi, onkin muodostunut tulpaksi paikallisille tuottajille. Epäilemättä hinta on olennainen tekijä köyhän kukkaron diktaatuurissa, joka kunnataloutta tunnetusti hallitsee. Mutta hinta voi käydä myös hyvästä tekosyyistä.

Juhlapuhetasoon nähden on melkoinen paradoksi, että kilpailu näyttää johtavan myös vaihtoehtottomuuteen.